सर्वमूलोर्थस्तवनसंवृत्तइत्याहयेषामिति॥येषां धर्मचारिणां तापसानांधर्मचरतामपि अर्थाभावात् अयंलोकऐहिकपुरुषार्थोनश्यतीतिस्पष्टं॥तेइहलोके सुखसाधनभूताअर्था स्त्वयिनदृश्यंते ॥ दुर्दिनेषुनवग्रहाइवेत्यर्थः ॥ ४० ॥ सर्वमिदंदुःखं त्वानुष्ठितपूर्वाचातुरीमूलमित्युपसंहरति ॥ त्वयीति ॥ गुरोर्वचनेस्थितेत्वयि प्रव्रजितेसति धर्मश्रद्धाजा ड्येनमोहाद्वनंप्राप्ते रक्षसाभार्यापहृता प्रहृताच ॥ प्राणैः प्राणेभ्यः॥ ४१ ॥ अतःपरमेतावदेवकर्तव्यं किमतीतार्थानुशोचनेनेत्याह ॥ तदद्येति ॥ कर्मणापौरुषेणाहमेवव्यपनेष्या

येषांनश्यत्ययंलोकश्चरतांधर्मचारिणां॥तेर्थास्त्वयिनदृश्यंतेदुर्दिनेषुयथाग्रहाः॥ ४० ॥ त्वयिप्रव्रजितेवीरगुरोश्चवचनेस्थिते॥ रक्षसापहृताभार्याप्राणैःप्रियतरातव ॥ ४१ ॥ तदद्यविपुलंवीरदुःखमिंद्रजिताकृतं ॥ कर्मणाव्यपनेष्यामितस्मादुत्तिष्ठराघव॥ ४२ ॥ उत्तिष्ठनरशार्दूलदीर्घबाहोधृतव्रत॥ किमात्मानंमहात्मानमात्मानंनावबुध्यसे॥ ४३ ॥ अयमनघतवोदितःप्रियार्थंजनकसुतानिधनंनिरीक्ष्यरुष्टः ॥ सरथगजहयांसराक्षसेंद्रांभृशमिषुभिर्विनिपातयामिलंकां ॥ ४४ ॥ इत्यार्षेश्रीमद्रामायणेवाल्मीकीयेयुद्धकांडेत्र्यशीतितमःसर्गः॥ ८३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ राममाश्वासमानेतुलक्ष्मणेभ्रातृवत्सले ॥ निक्षिप्यगुल्मान्स्वस्थानेतत्रागच्छद्विभीषणः॥ १ ॥ नानाप्रहरणैर्वीरैश्चतुर्भिरभिसंवृतः॥ नीलांजनचयाकारैर्मातंगैरिवयूथपैः ॥ २ ॥ सोभिगम्यमहात्मानंराघवंशोकलालसं॥ वानरांश्चापिददृशेबाष्पपर्याकुलेक्षणान् ॥ ३ ॥ राघवंचमहात्मानमिक्ष्वाकुकुलनंदनं॥ ददर्शमोहमापन्नंलक्ष्मणस्यांकमाश्रितं॥ ४ ॥ व्रीडितंशोकसंतप्तंदृष्ट्वारामंविभीषणः॥ अंतर्दुःखेनदीनात्माकिमेतदितिसोब्रवीत्॥ ५ ॥

मि तस्मान्मत्प्रोत्साहनार्थमुत्तिष्ठ ॥ ४२ ॥ नतुप्राकृतवद्दैन्यंयुक्तंमहात्मनस्तेइत्याह ॥ उत्तिष्ठेत्यादि ॥ महात्मानं परमात्मानं ॥ ४३ ॥ तवप्रियार्थमुदितउद्युक्तः निरीक्ष्य श्रुत्वा ॥ ४४ ॥ कतक० ॥ ७६ ॥ इतिरामाभिरामेश्रीरामीयेरामायणतिलकेवाल्मीकीयेयु०त्र्यशीतितमःसर्गः ॥ ८३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ आश्वासयमाने गुल्मान्स्वस्थानेपूर्वादितत्तद्द्वारेनिक्षिप्यावस्थाप्य ॥ १ ॥ २ ॥ ददृशे ददर्श ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥